

Referat af bestyrelsesmøde i Danmarks 3R-Center og Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer

*Torsdag den 29. august 2024, kl. 10-15, Frederiksberg Campus, Mødelokale:
Svanebiblioteket, Grønnegaardsvej 7, 1.sal*

Deltagere: Axel Kornerup Hansen (formand), Birgitte Kousholt, Terje Svingen, Lotte Martoft, Cathrine Juel Bundgaard, Louise Stab Bryndum, Sofie Reumert Biering-Sørensen, Tom Bengtsen, Rasmus Normann Nielsen (ref.)
Afbud: Erwin Roggen, Peter Bollen, Tobias Wang (observatør)

Danmarks 3R-Center:

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt.

2. Promovering af Danmarks 3R-Center

Sekretariatet præsenterede et budgetudkast for 2025, hvoraf det tydeligt fremgår, at Danmarks 3R-Center har nogle alvorlige økonomiske udfordringer, idet LEO Pharma har trukket dets støtte til centeret. Det er således tydeligt, at Danmarks 3R-Center – på det nuværende økonomiske grundlag – ikke kan igangsætte de ønskede nye initiativer, ligesom centeret hidtidige arbejdsopgaver heller ikke kan fortsættes i dets nuværende form.

Sekretariatet præsenterede en plan for, hvordan Danmarks 3R-Center kan synliggøre dets arbejde og planer over for nuværende og potentielle fremtidige interessenter med henblik på at forbedre centerets økonomiske forhold. Bestyrelsen ytrede opbakning hertil, hvorfor arbejdet herpå igangsættes.

3. Udtalelse dyrefri corefaciliteter

Udkastet til udtalelse om dyrefri core-faciliteter blev godkendt og kan derfor offentliggøres.

Det besluttedes at lade udtalelsen oversætte til engelsk.

Udtalelsen vil blive promoveret via hjemmeside, nyhedsbrev og SoMe. Det besluttedes endvidere at gøre alle DVO'er opmærksomme på udtalelsen pr. mail. Det er Danmarks 3R-

Centers/Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer forventning, at man diskuterer udtalelsen i de enkelt DVO'er, hvorfor man vil følge op herpå efterfølgende.

4. 3R-Prisen 2024

Bestyrelsen diskuterede de indkomne nomineringer til 3R-prisen og opnåede enighed om, hvem man vil tildele prisen.

Sekretariatet vil tage kontakt til vedkomne med det samme, så prisvinderen kan informeres herom.

I forlængelse heraf diskuterede man muligheden for at uddele endnu en årlig pris – fx en publikationspris. En diskussion herom vil fortsætte på kommende bestyrelsesmøde.

5. Roadmap – Dyrefri metoder

Lotte Martoft præsenterede arbejdsgruppens (Lotte Martoft, Cathrine Juel Bundgaard, Rasmus Normann Nielsen) idéer til, hvordan arbejdet kan gribes an.

Idet arbejdsområdet er omfangsrigt blev det fra arbejdsgruppen foreslået, at man indledningsvis enes om en række delprojekter, som hver især kan indledes med en workshop med personer med kompetencer på de respektive områder.

På baggrund af den efterfølgende diskussion besluttedes det, at arbejdsgruppen mødes hurtigst muligt for at konkretisere projektet yderligere, hvorefter information herom udsendes til den resterende bestyrelse for at opnå idéer til delprojekter, som der skal tages stilling til på næste bestyrelsesmøde.

Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer:

6. Diskussion af samarbejdet mellem a) Rådet for Dyreforsøg og Det Nationale Udvalg samt b) Samarbejdet mellem Dyrevelfærdsorganerne og Det Nationale Udvalg

a) Bestyrelsen diskuterede, hvorvidt de 3R'er bør styrkes i forbindelse med ansøgningsprocessen til at udføre dyreforsøg. Der var i udvalget enighed om at diskutere emnet med Rådet for Dyreforsøg. Det besluttedes derfor at undersøge muligheden for at

afholde et af bestyrelsesmøderne i 2025 i Fødevarestyrelsen (Glostrup) samtidig med et rådsmøde, så man nemt kan sætte sig sammen og diskutere emnet.

b) Sekretariatet præsenterede de lovmæssige forpligtelser, som påhviler Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer relateret til landets dyrevelfærdsorganer. Der var i udvalget enighed om, at man – særlig grundet afholdelsen af Dyrevelfærdsorganernes Årsmøde – lever op til kravene.

Der var dog åbenhed i forhold til at undersøge muligheden for at engagere sig yderligere i forhold til at besvare henvendelser af principiel karakter.

7. Diskussion af samarbejdet med DVO-styregruppen

Udvalget diskuterede muligheden for at styrke samarbejdet imellem DVO'erne og Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer. Hidtil er samarbejdet foregået via DVO-styregruppen i forbindelse med forberedelsen af Dyrevelfærdsorganernes Årsmøde, men i både udvalget og sekretariatet var der enighed om, at samarbejdet med fordel kan gentænkes.

Det besluttedes at præsentere idéen for dyrevelfærdsorganerne i en skrivelse, som udsendes hurtigst muligt, hvorefter sagen kan diskuteres på mødet, som - i lighed med foregående år - vil blive afholdt i forlængelse af Danmarks 3R-Centers symposium (5. november 2024).

8. Sekretariatet orienterer

- **ERA (European Research Area)**

17. september afholdes en ERA-konference, som sekretariatet deltager i for at vise vores støtte til et proposal, som Holland har udarbejdet.

- **Møde om forsøg med fisk i højeste belastningskategori**

Der findes i Danmark to forskergrupper, som arbejder med fisk i højeste belastningsgrad. Disse to grupper er inviteret til møde med repræsentanter fra sekretariat og Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer primo september for at diskutere muligheden for at forfine forsøgene, så fiskene belastes mindre. Ved mødet vil en ekspert i fiskemodeller deltage for at dele sine erfaringer med

automatiseret monitorering, som netop har bidraget med at forfine (Refinement) forsøg med fisk med lavere belastning til følge.

- **Antistoffer fra dyr**

EU Kommissionen har efterspurgt dyreforsøgstilladelser (anonymiserede), der er blevet givet til produktion af antistoffer vha. dyr. Dyreforsøgstilsynet har fremsendt disse, og sekretariatet afventer tilbagemelding fra Kommissionen.

- **Online infomøde for universiteterne om 3R-forskningsmidler 2025**

Sekretariat har inviteret interesserede fra danske universiteter til et online møde medio september for at fortælle om Danmarks 3R-Centers forskningsmidler for at opnå flere ansøgninger hertil.

- **Møde for de nationale komitéer 2024**

Sekretariatet opdaterede udvalget mht. planlægningen af arrangementet, som forløber planmæssigt. Indtil videre har repræsentanter fra ni lande tilmeldt sig.

Axel Kornerup Hansen og Peter Bollen deltager på vegne af det danske nationale udvalg. **NB.** Hvis andre ønsker at deltage, så bedes man sende en mail til sekretariatet hurtigst muligt (lostb@fvst.dk).

- **Danmarks 3R-Centers symposium 2024**

Sekretariatet præsenterede en status på planlægningen.

Indtil videre (pr. 2. september 2024) har 85 personer tilmeldt sig symposiet.

Sekretariatet kunne også oplyse, at programmet var ved at være på plads.

Det besluttedes, at Terje Svingen programsættes den 5. november i tidsrummet 11.10-11.40.

Det besluttedes endvidere, at en række bestyrelsesmedlemmer præsenterer visionen og missionen for Danmarks 3R-Center (5. november i tidsrummet 12.10-

13.10), hvorefter symposiets deltagere kan spørge ind hertil. Det besluttedes, at sekretariatet skitserer en idé til en plan herfor på kommende bestyrelsesmøde.

Det besluttedes, at Tom Bengtson vil fungere som moderator på symposiet.

- **Fællessekretariat for EU3RNET**

Sekretariatet forklarede om samarbejdet i EU3RNET, som efter sekretariatets mening i høj grad mangler et fællessekretariat, som kan fungere som "formidlingscentral" for samarbejdet.

Sekretariatet forklarede, at man ønskede at påtage sig denne rolle, idet Danmarks 3R-Center vægter det europæiske samarbejde højt, ligesom Danmarks 3R-Center – i modsætning til langt de fleste 3R-organisationer i samarbejdet – har formidling som en kerneopgave og derfor har den rette organisering til at varetage en sådan opgave.

Bestyrelsen støttede op om idéen, hvorfor sekretariatet vil præsentere idéen for EU3RNET, når samarbejdsgruppen mødes den 17. september 2024 i forbindelse med EUSAAT.

Sekretariatet informerer bestyrelsen om udfaldet heraf.

- **Nationale og internationale møder**

Kommende møder/arrangementer med relevans for 3R-centeret/Udvalget

- EUSAAT, Linz, Østrig. (Rasmus, Sofie, Louise, Tom) Link: <https://eusaat.eu/eusaat-congress/24th-edition/congress-2024/>*
- NCP (National Contact point) møde, Bruxelles, 1.-2. Oktober (Louise)*
- EU Kommissionens workshop nr. 2 om udfasning af dyreforsøg, Bruxelles 25. oktober (Louise)*
- EPAA (European Partnership for Alternatives), Bruxelles 13. November (hvem?)*
- Charité 3R-Symposium, Berlin, 14. November (Tom, andre?)*

Se i øvrigt: <https://norecopa.no/meetings/webinars-and-meetings-calendar>

9. Datoer for bestyrelsesmøder i 2025

Der er forslag om følgende datoer (alle er tirsdage): 4. februar, 1. april, ~~3. juni~~ (rykkes, ny dato pga. FELASA), 19. august, 7. oktober, 2. december. Vi skal også diskutere mødeform og mødehyppighed.

Det besluttedes at flytte mødet den 3. juni (grundet sammenfald med FELASA) til den 10. juni 2025.

NB. Det besluttedes endvidere, at fremtidige bestyrelsesmøder afholdes i tidsrummet 8-13, ligesom det også besluttedes at bibeholde seks møder årligt.

Næste bestyrelsesmøde afholdes således i Glostrup den 8. oktober kl. 8-13.

Det besluttedes at forsøge at finde en anden dato for december-mødet (2024), idet der allerede var afbud på den foreslåede dato.

10. Evt

Det besluttedes, at Terje Svingen holder et oplæg om *Adverse Outcome Pathways* på et kommende bestyrelsesmøde.